

II. EF-direktiver og direktivforslag

I dette afsnit redegøres nærmere for de EF-direktiver og direktivforslag, som gennemføres i lovforslaget.

1. 1. samordningsdirektiv

Formålet med EF's 1. samordningsdirektiv fra 1977 var at lette adgangen til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut i andre medlemslande. Direktivet var et første skridt i retning af at få etableret et fælles marked for kreditinstitutter. Således vil f.eks. et dansk realkreditinstitut kunne etablere sig og virke i andre medlemslande på lige vilkår med værtslandets institutter, dvs. efter værtslandets lovgivning. Med direktivet fjernes muligheden for at anvende kriteriet om markedets behov ved vurderingen af, om nye institutter skal tillades.

Hermed gør direktivet det nødvendigt at ændre den hidtidige praksis for godkendelse af realkreditinstitutter. Ved realkreditreformen i 1970 gennemførtes en kraftig begrænsning af antallet af realkreditinstitutter for at gøre markedet mere overskueligt og opnå stordriftsfordele ved få, men store institutter. Ud fra samme grundholdning har boligministeren ikke siden realkreditreformen godkendt oprettelse af nye realkreditinstitutter, bortset fra institutter fremkommet ved fusioner af allerede eksisterende institutter.

1. samordningsdirektiv gav, i en overgangsperiode på 12 år, mulighed for at anvende kriteriet om markedets behov som en betingelse for at give tilladelse til at oprette nye realkreditinstitutter. Senest den 13. december 1989 skal direktivets betingelser for at godkende nye realkreditinstitutter således være gennemført i dansk lovgivning.

1. samordningsdirektiv fastsætter nogle mindstekrav til bl.a. ledelse og egenkapital, som medlemslandene skal påse er overholdt, inden et kreditinstitut godkendes. Medlemslandene kan dog fastsætte supplerende krav. Opfylder et kreditinstitut de fastsatte krav, er det pågældende medlemsland forpligtet til at godkende instituttet. Direktivet fastsætter endvidere betingelser for, at godkendelsen af et kreditinstitut kan inddrages af myndighederne.

2. Direktiv om tilsyn på konsolideret grundlag

Direktivet om tilsyn med kreditinstitutter på et konsolideret grundlag vedrører det sikkerhedsmæssige tilsyn med kreditinstitutter. Direktivet fastslår, at et kreditinstitut, som har kapitalinteresser i et andet kreditinstitut, skal være underkastet tilsyn på grundlag af en konsolidering af dets finansielle situation og den finansielle situation i de institutter, i hvilke det har sådanne kapitalinteresser. Direktivet tilsigter at

give tilsynsmyndighederne mulighed for at danne sig et bedre overblik over et kreditinstituts totale finansielle situation ved at konsolidere økonomien med dets dattervirksomheder, der er kreditinstitutter. Herved opnås et billede af den samlede økonomiske situation for kreditinstituttet og andre kreditinstitutter, hvori dette har kapitalinteresser.

3. Årsregnskabsdirektivet

Årsregnskabsdirektivet harmoniserer reglerne for kreditinstitutters officielle årsregnskaber. Medlemsstaterne er efter direktivet forpligtet til at fastsætte regler om regnskabsaflæggelsen i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

4. Egenkapitaldirektivet

Egenkapitaldirektivet harmoniserer medlemsstaternes regler om, hvorledes kreditinstitutters egenkapital opgøres. Direktivet vedrører opgørelse af egenkapitalen i relation til opfyldelse af det lovmæssige mindstekrav til kreditinstitutters egenkapital, det såkaldte solvenskrav.

5. Forslag til 2. samordningsdirektiv

Forslaget til 2. samordningsdirektiv er hovedhjørnestenen i gennemførelsen af det indre marked for finansielle tjenesteydelser. Direktivforslaget fastslår principperne om gensidig anerkendelse og hjemlandskontrol.

Medlemslandene skal gensidigt anerkende kreditinstitutter godkendt i andre medlemslande og deres godkendte aktiviteter. Det er således tilstrækkeligt med godkendelse i ét medlemsland for at kunne udøve virksomhed gennem en filial eller som grænseoverskridende aktivitet i andre medlemslande.

Medlemslandene er ifølge direktivforslaget for så vidt angår udøvelse af realkreditvirksomhed ikke forpligtet til gensidigt at anerkende de finansieringsteknikker, der benyttes i forbindelse hermed. Et medlemsland kan derfor fastsætte regler for den/de finansieringsteknikker, der skal anvendes ved udøvelse af realkreditvirksomhed i det pågældende land, herunder for udenlandske institutters udøvelse af denne aktivitet i det pågældende land.

Som konsekvens af princippet om gensidig anerkendelse fastsættes der procedurer for kreditinstitutters påbegyndelse af virksomhed i andre medlemslande gennem filialer eller i form af grænseoverskridende aktivitet.

Princippet om hjemlandskontrol indebærer, at tilsynsmyndighederne i et kreditinstituts hjemland er ansvarlig for tilsynet med instituttet, herunder med instituttets aktiviteter i andre medlemslande.